

כולל "פורת יוסף"
ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חדד ז"ל
רח' זבולון 37 גדרה

זמני השבת

בניסת השבת: 19:29
יציאת השבת: 20:31

שיהיו דברי תורה "מחודדין בפיר"...

"לא יזול, דברו: ככל-היציא מפיו, יעשה" (במדבר, ל, ג)

עלון מס' 89
כ"ח תמוז תש"ע
מטות-מסעי

"לא יזול, דברו,
ככל-היציא מפיו,
יעשה" (במדבר, ל, ג)
טאם לא יחלל
פיו ולשונו ללדבר
דברים בטלים -
למילא הקב"ה
יעשה ויקיים ככל
היוצא לפיו.

ברכת הצדיק נתקיימה,
והאדם האריך ימים בשיבה
טובה, לשנתו התשעים
ושמונה. באחד הימים
נחלש וחלה ובני ביתו רצו
להזמין לו רופא, אך הוא
סירב בכל תוקף באומרו:
"הרי ברכת הצדיק בידי
לחיות עד מאה שנה ולגיל
זה טרם הגעתי וחסר לי
עוד שנתיים ולא אוותר על
אף יום...". וכן היה אותו זקן האריך ימים
ונפטר ביום הולדתו המאה...

מסופר על הגאון מוילנא
שבא לסוכתו אחד מתושבי
עירו בחוה"מ לקבל את
ברכתו, ומרוב עמקות הרב
בלימוד לא הבחין בו
ולא האיר לו פנים כרגיל..

אותו אדם חשב שיש לרב
טינה כלפיו ושאל את הגאון
על מה ולמה? ענה לו הגר"א
כי אין לו טינה עליו ואף ברכו
שיחיה עד מאה שנה...

"אדם ניכר
בדיבורו"

"וישלוז אתם בנשיא אלק למוטה" (במדבר, ל"א, ו)

כיון שגדל משה במדין אמר אין בדין שאלחם בהם
שנא' "בור ששתית בו מים אל תשלך בו אבן". (תנחומא)

מתוך אוצרות התורה

רבינו הגדול הרי"ף חלה פעם במחלה, ונכנס
אצל אדם אחד שהיה לו בית מרחץ בביתו ונהנה
מאוד מאד מהמרחץ ובעל הבית הזמין וכבדו
במשך תקופה עד שהבריא. במרוצת הזמן מטה ידו
של בעל המרחץ ונתחייב ממון לנושים ונאלץ למכור
את בית המרחץ. אמר הרי"ף: "לא אדון ואורה
במרחץ זה לא במכר ובכל מה שקשור אליו,
מפני שנהייתי ממנו..."

ואמרו: אם זה בדומם שאין בו הרגשה, כל שכן
כשצריך להכיר תודה וטובה לבני אדם המרגישים
בהיזק ותועלת... והוסיף החיד"א שכך מצאנו אצל
משה שלא הלכה את היאור והעפר מכיון שהגנו עליו...

כל מה שמדבר
האדם הדיבור
הוא חלק
מחיות נשמתו.
והראיה,
כשיוצאת הנשמה
לא נשאר הדיבור,
ונמצא שאותו
הדיבור הוא חלק
מנשמתו
ולכן נצטוינו
שלא לדבר דברים
בטלים שמפסיד
בהם חלק נשמתו.
מה"ר חיים ויטאל זצ"ל

דיני קריאת שמע

וברכותיה (המשך)

פינת ההלכה

הרב דב ניסים עליע"א,

הכלל המקובל בדינו ראש כולל "פורת יוסף" "ספק ברכות להקל", דהיינו שכהוא מסופק האם ברכך ברכה מסוימת, אין לו לברך אותה מספק, כיוון שכל הברכות (למעט ברכת המזון) הן חובה מדברי חכמים, ובספק לא חייבוהו חכמים לחזור ולברך.

ואף כשהוא מסופק האם קיים מצווה מהתורה, שאז צריך לחזור ולקיים המצווה מספק, מכל מקום כשחוזר ומקיים המצווה אינו חוזר לברך עליה ברכת המצוות, כיוון שהברכה כשלעצמה היא מדברי חכמים.

ואולם שונה הדבר בקריאת שמע, שאם מסופק האם קרא קריאת שמע, צריך לחזור ולקרוא אותה בברכותיה, שכך הייתה התקנה, שכל שהיא חייב לקרוא קריאת שמע צריך לקרותה עם ברכותיה.

ולכן, מי שעבד בשעות הלילה וחזר לביתו בבוקר ומחמת עייפותו נרדם, וכשהתעורר לאחר זמן, נסתפק האם קרא קריאת שמע והתפלל תפילת שחרית, צריך לחזור ולקרוא קריאת שמע עם ברכותיה.

ואף לענין תפילת עמידה יחזור ויתפלל, שאף שהתפילה היא מדברי חכמים, מכל מקום לגבי תפילה אנו אומרים שיכול להתפלל תפילות נוספות בנדבה. אלא שכשחוזר ומתפלל יתנה ויאמר אם לא התפללתי תהא לחובתי ואם התפללתי תהא לנדבה.

אמנות האדם בעולם הזה

כתב ב"ראשית חכמה":

יאחז האדם במדת השתיקה,

כי התועלת בה היא מרובה.

וכן אמרו בגמרא: מה אמנותו של האדם

העולם הזה? ישים עצמו כאלם.

ואמר רבי אלעאי: אין העולם מתקיים אלא

בשביל מי ששותק בשעת מריבה.

מעשה בזקן אחד שציווה לבנו לפני מותו: "בני, כבדת אותי בחיי, אבקשך שתכבד אותי אחרי מותי". אמר לו הבן: "כל אשר תבקש (בלי נדה) אעשה".

אמר לו אביו: "אני משביעך שלעולם, אם תכעס, תשהה כעסך לילה אחד. אל תגיב בשעת כעסך, מפני שאז השכל הישר אינו פועל וכל תגובה גוררת חרטה בעקבותיה". הבן נשבע לאביו ולאחר זמן הלך האב לבית עולמו.

הבן נשא אישה וכיוון שפרנסתו הייתה דחוקה ביותר החליט להפליג למדינות הים ולנסות שם מזלו, נפרד מאשתו ושם פעמיו לחו"ל, שם עשה חיל בעסקיו וב"ה כל אשר הוא עושה, האלוקים מצליח בידו. הזמן נוקף וכל הפצרות אשתו שיחזור למקומו ולארצו מתעכבים.

מדי פעם שולח לאשתו כסף ותכשיטים, אבל לבוא עדיין לא בא.

אחרי 15 שנה הודיע לאשתו שבעוד כמה חודשים כעת חיה הוא אורז המטלטלים, מוכר כל נכסי ניידי ודלא ניידי ושב הביתה עשיר גדול. ברוך אומר ועושה. ארז כל חפציו לקח ספינה והפליג לעירו.

כשהוא מגיע לשכונה שלו הכל כבר השתנה בקושי שהוא מזהה את ביתו, ומאחר והשעה מאוחרת בלילה החליט שהוא לא נכנס מיד לביתו, אלא מציץ מן החרכים מה נעשה בביתו. טיפס לעבר החלון שבביתו וראה שם לא פחות ולא יותר את אשתו, כשהיא יושבת וסורקת תלתליו של נער צעיר ומפנקת אותו. חמתו בערה בו, חשב להיפרע מאשתו ומהמאהב ואח"כ לשים קץ לחייו. לשם כך נסע ועמל במשך 15 שנה? אבל מייד נזכר במה שציווהו אביו לפני מותו, "בני תלין בכעסך לילה אחד, אל תמהר להגיב".

החליט ללכת למלון סמוך ומחר בבוקר בעז"ה הוא יפעל. למחרת קם והלך לביהכ"ס להתפלל, ואחרי כמה דקות נכנס העלם הצעיר שהיה אתמול בחברת אשתו. מיד עטו עליו מתפללי ביהכ"ס ואמרו לו: "אביך הגיע מחו"ל ומעולם לא ראית אותו, תכיר זה אבא שלך!!" רק אז הבין האיש ש"המאהב" הזה הוא לא אחר מאשר בנו. ואשתו שמרה לו אמונים כל השנים. ובירך ה' על העצה שנתן לו אביו.

ומסופר בגמרא, על רבי עולא שהלך יחד עם בנו רבי יצחק לפומפדיתא לרב יהודה.

ראה רב יהודה שרבי יצחק גדול ועדיין לא נשא אשה.

שאל את עולא: "מדוע לא לקחת אשה לבנך?"

אמר לו רבי עולא: "איני יודע איזו אשה לקחת לבני".

אמר לו רב יהודה: "בקש משפחה שתקנית, שזו ודאי משפחה מיוחסת".

עוד כתב הגאון מוילנא: השתיקה נקראת אומנות, ומדוע?

כי כשם שהאומנות מחיה את בעליה, כך השתיקה מחיה את האדם,

כיון שנגזר על האדם כמה ידבר בעולם הזה, ואם מדבר יותר ממה שקצוב

לו מגרעין לו משנותיו. ואם הוא אומן לשתוק, הוא מזרים לעצמו חיים.

